

GAZETA LWOWSKA.

We Srodę

N^{ro}. 67.

14. Czerwca 1826.

Na Gazetę Lwowską z Rozmaitościami przyjmuje się prenumerata półroczna od Lipca do końca Grudnia r. b. za ZR. Dziewięć kr. 36 w M. K. albo ZR. Dwadziesta CATER PP. Prenumeratorowie raczą zamówić takową przed końcem b. m. w Ekspedycji C. K. Głównego pocztowego we Lwowie, lub na C. K. stacyach pocztowych.

WIADOMOŚCI KRAIOWE.

— Ze Lwowa. —

Ku wsparciu pożarem dotkniętych, nieszczęśliwych mieszkańców miasta cyrkulowego Jasła, złożono jeszcze składki następujące:

Z Cyrkula Wadowickiego 1155 ZR. 55 kr. M. K. 3 korce pszenicy, 6 korcy żyta i 5 korcy ięczmienia.

Podczas uroczystości z powodu wyzdrowienia N. Pana w Rzeszowie obchodzonej, zebrano 675 ZR. 34 kr. W. W.

Z Cyrkula Kołomyjskiego 92 ZR. 51 kr. w M. K.

Z Dominium Pomorzian dodatkowo do składki 156 w M. K. w Cyrkule Złoczowskim zebrano, 6 ZR. 45 kr. M. K.

C. K. Urzędnicy w Czerniowcach 110 ZR. 40 kr. M. K.

Rząd krajowy składa dzięki ślachtetnym dawcom za tę uczynność.

— Z Wiednia d. 5. Czerwca. —

N. Pan najwyższem Swoim postanowieniem, wydanem do C. K. pierwszego W. Ochmistrza, Xięcia na Trauttmansdorfie Weinsberga, w d. 30. Maia, raczył C. K. rzeczywistego tajnego Radcę, Szambelana i Zastępcę W. Ochmistrza przy Xięciu Reichstadtzkim, Hrabiego Maurycego Ditrichsteina z uwagi na jego zasługi, okazaną umiętność i doświadczoną wierność mianować naytaskawiey C. K. Prefektem biblioteki nadwornej, uwolnił onegoż wraz stosownie do jego życzenia tak od obowiązku C. K. nadwornego Muzykgrafta jakoteż Dyrektora teatru nadwornego i oświadczył mu naywyższe upodobanie z pełnionych w tej mierze usług.

Hrabia Ditrichstein złożył w tym nowym charakterze przysięgę w d. 3. t. m. w ręce C. K. pierwszego W. Ochmistrza Xięcia na Trauttmansdorfie i został przez tegoż uroczystie urzędnikiem przy C. K. nadwornej bibliotece przedstawiony.

Za naywyższem rozkazem przywdział Dwór po N. Cesarzowej Elżbiecie Alexiewnie, wdowie po N. Cesarzu Alexandrze żalobę w d. 6. t. m. na d. 24. z odmianami mianowicie: Pierwsze dni 12 to jest od 6. do 17. Czerwca nosić będzie włącznie grubą, a potem ostatnie dni 12 to jest od 18. aż do 29. Czerwca włącznie półżałoby.

W d. 16. b. m. iako w rocznicę 16. Czerwca 1814, w którym N. Cesarz Jegomość Austriacki po ukończonej chwalebnie podowczas kampanii wrócił szczęśliwie do Stolicy, rozdawany będzie uroczystie we wszystkich prowincjach Austriackiego Państwa pod dozorem Jeneralnych Dowódtw przez C. K. nadwornę Radę woienną upoważnionych, C. Aust. inwalidom, dodatek do zwyczajney płacy z funduszu przewyższającego w kapitale milion, prywatnego związku, zawiązanego w roku 1815 dla wsparcia Ces. Austr. Inwalidów. Tu w Wiedniu podział takowy nastąpi dnia wspomnionego w domu Inwalidów podczas parady. Roczny podział z funduszu kapitału dwóchkroć sto tysięcy ZR. przez gremium wiedeńskich hurtowników na wsparcie inwalidów C. K. Oficerów, iako dopłat do zwyczajney ich pensyi a po śmierci tychże na wsparcie ich wdów przeznaczony, uskutecznienny równie będzie przez C. K. nadworną Radę woienną za pośrednictwem Jeneralnych Dowódtw w prowincjach. Podział z pierwszego funduszu wynosi 44475 ZR. i 100 ZR. M. K. a drugiego funduszu 5000 ZR. W. W. w rewersach wykupna.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Indyje Zachodnie.

Prezydent Hayty wydał pod d. 1. Kwietnia następującą odezwę: „Jan Piótr Boyer Prezydent Hayty. Ponieważ powody, które Rząd ten skłoniły do zakazania wszelkiego związku między Haytyckimi okrętami a narodów obcych więcey nie istnieją, albowiem bandera Haytycka, przez uznanie naszey niepodległości i ustanowienie zagranicznych Konzulów w Haycie, z tą niepodle-

głóścią, i jakie prawa narodów zaręczają, na morzach ukazać się może, zatem niniejszą oświadczamy, że odezwa nasza z d. 20. Marca b. r. będzie od d. 15. b. m. obowiązująca, i wszyscy obywatele Hayty używać będą mogli wszystkich korzyści z handlu z obcemi krajami, do osiągnięcia których są upoważnieni. W skutek tego okręty nasze żeglować będą po morzach, i prowadzić handel z krajami połączonemi przez związki przyjaźni z Rzeczpospolitą, przestrzegając pilnie ustaw prawa narodów. Że zaś najsławniej unikając chcemy wszystkiego, co by w innych Rządach obawę względem wewnętrznej polityki ich osad wzbudzić mogło, tedy widzimy się być spowodowanymi niniejszą odezwą ponowić dla okrętów Haytyckich wyraźny zakaz, aby się nieudawały do wysp i osad owych Rządów iakoteż do obiedwóch Karolin (północny i południowy) Zjednoczonych Stanów Ameryki. Że zaś stosownie do życzeń Rządów wysp S. Tomasza (Danii) i Curaçao (Niderlandów), aby nasze handlowe interesa na dawnej stopie zostały, iesteśmy na teraz w stanie tym przyjaźnym oświadczeniem odpowiedzieć bez nadwężenia bandery narodowej, przeto upoważniamy okręty Haytyckie, iżby bez przeszkody z wspomnionemi wyspami S. Tomasza i Curaçao handlowały. Niniejsza odezwa ma być drukowana, gdzie potrzeba przybitą, i przez trzy miesiące w Gazecie Rządowej umieszczaną. Władze cywilne i wojskowe mają się do niej stosować. W pałacu narodowym w Port-au-Prince 1. Kwietnia 1826 w dwudziestym trzecim roku naszey niepodległości. Boyer.

Ameryka Hiszpańska.

Gazety Nowo-Yorkskie zawierają wyimek z listu północno-Amerykańskiego Posła w Meksyku, P. Poinsett pisanego do Sekretarza Stanu Spraw Zewnętrznych Ameryki północney. List ten z d. 21. Sierpnia ściąga się do unniemanych niespokojnych poruszeń eskadry Francuzkiej na morzach Amerykańskich, i do planów osadzenia wyspy Kuby ze strony Francji.

Podług listów z Buenos-Ayres do d. 15. Lutego w gazetach Angielskich, zebrał się Kongres Związku nad rzeką la Plata, wybrał P. Rivadavia Prezydentem z płacą 20000 piastrow, i pięciu Sekretarzy każdego z płacą 6000 piastrow. Względem potyczki morskiej na rzece la Plata w d. 9. Lutego przestał Admirał William Brown do Rządu raport, w którym użala się, iż podczas gdy uderzył na nieprzyjaciela o godzinie 2 1/2 na przeciw Colonia, korweta jego, tylko przy pomocy okrętu Balcarse i kilku szalup kanonierskich, więcej iak godzinę wystawioną była na ogień 8 Brazylijskich korwet, ponieważ inne brygi

Congres national, Republica argentina, Belgrano i szoner Sarandi, pod wiatrem stały, nie mając udziału do bitwy. Poczem musiał rozpoczął odwrót, atoli, że szalupy kanonierskie powoli płynęły a chciał koniecznie ocalić siebie, musiał więc na nowo uderzyć na nieprzyjaciela o godzinie 5: tu wsparł go bryg Congreso a szalupy miały czas zająć bezpieczniejsze stanowisko. O godzinie 6 stanął na przeciw Buenos-Ayres, poczem nieprzyjaciel pomimo swojej przewagi począł się cofać. Gdyby w obu potyczkach lepiej był wspieranym, tedy byłby pewnie kilka okrętów zabrał nieprzyjacielowi. Raport ten kończy się poleceniem waleczney osady okrętu admirałskiego, którego strata składa się z 1 zabitego a 4 rannych. Wymienione na początku listy, twierdzą, że inne okręty eskadry Browna dla tego nie należały do bitwy ponieważ ich dowodcy są Kapitanami północno-Amerykańskich kupieckich okrętów, którzy wprowadzić chętnie wynajęli swoje okręty za wielką cenę, lecz nie byli chciwymi krwi rozlewu, co tem jest chwalebniejsza, że większa część eskadry Brazylijskiej podobnie ich krajowcami osadzona była. Niektórzy z tych Kapitanów mają być stawieni przed sądem wojennym.

Wielka Brytania i Irlandya.

Gazeta nadworna zawiera raport zmarłego teraz Jenerała Majora Turnera z Siera Leone z d. 22. Marca donoszący o jego pochodzie przeciwko miastu rozbojniczemu Maccaba i wzięciu tegoż. Tam utworzyła się formalnie osada, aby gwałtem utrzymać handel niewolnikami. Osadnicy ci, składali się z mulatów, którzy pochodząc z Europeyckich, powiększyli części w Anglii byli wychowani. Przy wzięciu tey osady ponieśli Anglicy nieiaka stratę w maykach i żołnierzach.

W d. 25. Maia odebrano w Londynie urzędową wiadomość o przyjęciu w d. 4. t. m. Cesarsho Rossyjskich propozycyi przez W. Portę. Papiery publiczne podniosły się z tego powodu. Ustalone stały w d. 26. o godz. 2 1/2 z południa 79 7/8 80 na dostawę Lipcową; a 79 3/4 7/8 za pieniądże.

Urzędowe raporta z Bombay donoszą o ratyfikacji traktatu zawartego w Patanagob z Birmanami ze strony Króla Auy, i wzięciu ważney twierdzy Bherpur przez woyska Angielskie Bherpur zdobyto w d. 18. Stycznia szturmem, w którym Anglicy więcej iak 500 ludzi utracili. Przywłaściciel (Dardszun Sal) i jego syn wzięci w niewolę.

Podług wiadomości z Londynu z d. 25. Maia, pomysłniejsze nadchodzą doniesienia z obwodów rękodzielniczych.

W Izbie Wyższey zapytał się w d. 25. Maia

Lord Darnley Ministrów, czyli prawdą jest, że Rząd Francuzki, iak twierdzą, wspierał Turków przeciwko Grekom. Hrabia Liverpool odpowiedział na to, iż Rząd Francuzki iak wiadomo Angielskiemu, zachowywał przeciwko Grekom ścisłą neutralność.

Dalszy ciąg raportu P. Jacoba o handlu zbożowym.

Niegdyś, iak mi powiedziano, były w tych składach zwyczajnie znaczne zapasy, wtedy gdy woda była niska na Wiśle, aby z pierwszych deszczów w jesieni do dalszego spławiania korzystać. Gdym się w Polsce znajdował, woda była bardzo mała, z powodu wielkiej suszy; na Wiśle prawie żadnych statków nie było widzieć; a przecież magazyny nadbrzeżne były puste. W Warszawie są wielkie magazyny, nie było w nich iednak 200 kwarterów pszenicy. W Puławach iest wielki magazyn, w którym się pomieści 6,000 kwarterów, lecz ani iednego w nim nie było. W inném miejscu Polski Rossyjskiej są składy na 80,000 kw., lecz nie było w nich wcale pszenicy, tylko nieco żyta należącego do Rządu, które urzędnicy przyjęli zamiast gotowizny, rolnicy bowiem wcale płacić nie mogli. W Rachowie są magazyny na 14,000 kw., lecz nie było w nich zboża wcale. W Krakowie podobnie wielkie magazyny były puste; mniejszych nie zwiedzałem wprawdzie wszystkich, lecz zapewniono mnie, iż tam toż samo się dzieie, co i w innych miejscach znakomitszych, którem powyższy wymienię. Według tego wszystkiego, mocno przekonany iestem, iż ani w portowych miastach, ani wewnątrz kraju nie masz znacznych zapasów. W Rosyjskich prowincjach południowych na Podolu i Wołyniu, iak mi powiadano, są wielkie zapasy, które chowają w ziemię, i tym sposobem mają mieć złożone zbiory z 4 lub 5 lat. Zważywszy atoli położenie tych krajów, tudzież trudności i kosztą przewozu; zda się podobniejszą do prawdy rzeczą, iż zapasy prędy tam, gdzie są zagrzebane, zgniją, niż się dostaną do miejsca, w którymby iakkolwiek wpływ mieć mogły na nasz handel. Kosztą przewozu do Gdańska tyleby właśnie wynosiły, ile targowa cena pszenicy w témże miejscu, a droga krótsza, choć mniej bezpieczna do Odessy, sprowadziłaby ją na targ, gdzie ieszcze tańszą iest iak w Gdańsku. Produkcya tych obu dwu prowincy n nigdy znakomitą nie była, i tylko nadzwyczaj wysokie ceny, mimo kosztów wielkich przewozu i odwagi na niepewny wypadek, zmiewały nieraz właścicieli do spławiania zboża z tamtych okolic do Gdańska. Wszystkie zapasy

pszenicy w miejscach, o których mówiłem, wynosiły w ogóle:

W Pomeranii	67,103	kwarterów
— Gdańsku i Elblągu	361,500	—
— Lubece	29,900	—
	<hr/>	
	458,503	—
W Danii	25,000	kwarterów
— Rostoku i Wizmarze	25,000	—
— Petersburgu, Rydze i Memlu	100,000	—
	<hr/>	
	608,503	—
W Hamburgu	105,000	kwarterów
— Bremie	27,970	—
	<hr/>	
Ogółem:	741,473	kwarterów

Najmniej czwarta część tych zapasów, iak mnie zapewniano, iest w tak lichym gatunku, iż żadnychby tu nieznalazła kupców, chyba w czasach nadzwyczajnego niedostatku. Gdyby więc z tych 741,473 kwarterów, 556,530 kwart. do Anglii wprowadzono, to właśnie tylko na rodniową potrzebę wystarczyłoby.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Francyja.

Król powróciwszy w d. 28. Maia z St. Cloud do Paryża, był na processyi w kościele St. Germain l'Auxerrois, poczem odprawił Radę Ministeryalną w Tuilleryiach.

Izba Parów słuchała w d. 24tym Maia rekwiizytoryum Jeneralnego Prokuratora w sprawie wytoczonéy względem kontraktu zawartego o dostawę z Ouvrardem. Czytanie zajęło trzy godziny, z wniosku w tymże rekwiizytoryum uczynionego okazuje się, iż nie ma powodu do sądowego postępowania przeciwko Jeneralom i Hrabiom: Bordesoult i Guillemint. Izba nakazała wydrukować owe rekwiizytoryum i narady odłożą do d. 1. Czerwca.

Izba Deputowanych naradzała się na posiedzeniach w d. 23. i 24. Maia nad pojedynczemi częściami wydatków budżetu z r. 1827.

Posiedzenie z d. 25. Maia rozpoczęło się od narady nad budżetem dla Ministeriyum Spraw Duchownych, dla którego żądano całkiem 34 mil. 500,000 fr.; narady te trwały w d. 26. Maia. Minister Spraw Duchownych, Opat Frayssinous, żądał znowu głosu, aby skończył rozpoczęty na przeszłym posiedzeniu wniosek, t. i., aby zbił dalsze zarzuty czynione duchowienstwu, podług których w duchowienstwie obiawić się miał duch ultramontanizmu, skłonność do pewnych mnie-

mań z swobodami Kościoła Gallikańskiego nie zgadzających się.

Minister rozwinął najpierw historyję swobód Kościoła Gallikańskiego; przesady tych swobód w wieku upłynionym, aż takowe w rewolucyi doprowadziły Kościół Francuzki do konstytucyi polityczny. Konstytucya ta nadwreżyła najswiętsze prawa Kościoła, i pozbawiła go prawa utrzymania swoich związków ze Stolicą Rzymską. — Minister namienił potem o uprowadzeniu Papieża Piusa VI. z Rzymu, niewoli jego we Francyi i śmierci w Valence. Poczém mowi o Konkordacie w roku 1801, który wprawdzie przywrócił we Francyi duchowienstwo, iednakowoż wszystkie swobody Kościoła podeptał. Lecz wszystkoto stało się w imieniu swobód Kościoła Gallikańskiego. Nie dziw więc, że młodsze duchowienstwo Francuzkie nie ma więcę tego uszanowania dla nauk dawnego Gallikańskiego Kościoła.

I w téj mierze czas polepszyć to zdola. Młodzież opatrzona już teraz w seminariach xięzych w te same książki, iakie dawniej w seminariach bywały. Jeżeli chcemy utrzymać swobody Kościoła Gallikańskiego, jeżeli mamy dowieść młodemu duchowienstwu, że się zgadzają z Wiarą Katolicką, tedy należy go przekonać, że ie Stolica Ś. nigdy nie potępiała, że są zupełnie wolnymi zdaniami, które powinny być tém bardzię dla nas drogiemi, że nam ie oycowie nasi podali. Nade wszystko potrzeba nauczać młodzież, że, jeżeli żaden artykuł Kościoła Gallikańskiego nie podlega wątpliwości, więc to naywięcę dotyczy się tego, który wyraża nietykalność Władzy świeckiej i który stanowi, że żaden rodzaj z Władzy doczesnej nie zawisł pośrednio, ni bezpośrednio od Władzy Kościelnej.

Po naradach w téj mierze na posiedzeniu z d. 27. Maia głosowała Izba ieszcze nad wszystkimi rozdziałami budżetu dla publicznego oświecenia. Takowe iak dawniej wydatki dla obrządku religyynego w ścisłym znaczeniu, przyjęto bez odmiany a tak ukończyły się narady względem całego budżetu dla tego Ministerium.

Dziennik w Rouen wychodzący z d. 27. z. m. pisze: »Donosimy z zadowoleniem, że dnia wczorayszego nie było rozruchów, i że nie potrzeba było użyć surowych środków wprzód przedsięwziętych. Nabożeństwa Missyine odbywały się spokojnie po wszystkich kościołach i wszystko każe się spodziewać, iż na przyszłość nie podobnego nie zaydzie. Wczoray nadciągnął tu oddział kirysierów z Amiens, i stać tu będzie.

Niemcy.

Gazeta w Karlsruhe wychodząca donosi pod d. 31. Maia: »Arcy-Xiążę Karol i Arcy-Xiężna Henrietta, iego małżonka, tudzież Xiążę Nassauski, w podróży do Szwajcaryi odwiedzili W. Xięcia i iego rodzinę dnia wczorayszego. Dostojni ci Podróżni iadąc z Heydelberga, wysiedli w zamku Xiążęcym, a po obiedzie, na którym znajdowało się Ciało dyplomatyczne, udali się do Baden, gdzie ieszcze dzisiay mieli zabawić. W. Xiążę wysłał Ministra Stanu Barona Berhheim do Heidelbergu dla powitania Arcy-Xięstwa. Tenże miał zaszczyt przedstawić dostojnym Podróżnym Dyrektora miasta i deputacyję Uniwersytetu, którą naytąskawiej przyjęli. Arcy-Xięstwo w towarzystwie Xięstwa Nassauskiego zwiedzili zamek i ogród botaniczny; ze wszystkich okolicznosci przekonywać się mogli, że nie zatarte są pamiętki żyjące w umysłach, które uświetniają imię wspaniałego Xięcia i po wszystkie czasy czynią ie dla Ludu Niemieckiego przedmiotem wdzięcznego uwielbienia. Z podwojnem serca uczuciem wspomniany On jest w okolicach naszych; były one niegdy widownią iego zaszczytnych czynów, a teraz są świadkami przyjemnego domowego szczęścia, które zdobi naypiękniejszymi darami ślachtetne i uczczone życie.

C. K. Poseł na Dworze W. Xięcia, Baron Hruby, aby przyjął Arcy-Xięcia, udał się także do Heidelbergu.

Szwecyia i Norwegiia.

Korrespondent Hamburgski donosi z Sztokholmu z d. 19. Maia: »Następczyni Tronu wraz z synem swoim, Xięciem Skanii, tak iest zdrową, iż żadne więcę buletyny nie wychodzą. — Prawie wszystkie prowincyje prosily przez swoich Gubernatorów o pozwolenie, aby przez deputacyją złożyć mogły powinszowania z powodu urodzenia Xięcia Skanii. Król atoli oświadczył im: »że nie żąda deputacyi, i iest tego przekonania, iż hołdy wdzięczności dla Opatrności, wierność i przychylność do Jego osoby i dynastyi, które we wszystkich okolicach obiawiono, tak są rzetelnymi, iakby u podnóżka Tronu złożone były.« — W pierwszych dniach przyszłego tygodnia iedzie nasz nadzwyczajny Poseł, Feldmarszałek Hrabia Stedingh, wyznaczony do Koronacyi w Moskwie, na fregacie Eurydyce do Peterburga. — Hrabia Brahe powrócił tu z tautąd ostatniego Wtorku. Przywiózł ón dwa listy Cesarza Mikoltaia do Króla naszego treści nayprzyjaźniejszych.